

Evaluatie bezuinigingen gemeente Weert

Door Nol van Drunen

**Rekenkamer
21 september 2021**

Introductie

Verantwoording onderzoek:

- De gemeente Weert heeft in de afgelopen jaren regelmatig bezuinigingsoperaties en doorontwikkelingstrajecten uitgevoerd;
- FLOW, Kiezen met Visie en (WinD);
- Bij rekenkameronderzoeken werden bovenstaande trajecten regelmatig genoemd;
- Steeds liep de Rekenkamer tegen het vraagstuk aan of de bezuiniging werkelijk gehaald is en welke effecten dit heeft gehad op de organisatie.



Doel van het onderzoek

- Inzicht: welke bezuinigingen zijn de afgelopen tien jaar vastgesteld, uitgevoerd en teruggedraaid?
- Doorzicht: wat zijn de effecten van de bezuinigingen geweest op het realiseren van gemeentelijke doelstellingen, dienstverlening aan inwoners en bedrijven en voor medewerkers?
- Uitzicht: welke lessen zijn er te trekken uit tien jaar bezuinigen? Op welke wijze kan de gemeenteraad van Weert in de toekomst realistische en haalbare taakstellingen, ombuigingen en bezuinigingen vaststellen?



Conclusies t.a.v. operaties

Traject	Voorgenomen besparing	Gerealiseerd	Omvang totale begroting
FLOW	€ 5,0 miljoen	€ 4,8 miljoen (2016)	+/- € 134 miljoen (2013)
Kiezen met visie	€ 7,9 miljoen	€ 6,2 miljoen (2019)	+/- € 140 miljoen (2015)
WinD (oorspronkelijk)	€ 2,0 miljoen	€ 0 (2022)	+/- € 140 miljoen (2016)
WinD (bijgesteld)	€ 2,0 miljoen in 2025	N.t.b.	



Conclusies t.a.v. Operaties

Knelpuntenbudget	Te realiseren	Gerealiseerd
Oplossen structurele personele knelpunten (2021)	€ 1,7 miljoen	€ 1,7 miljoen
Structurele dekking uit strategische personeelsplanning, uitstroom AOW en kosten maatwerk (2021)	€ 1,3 miljoen	€ 1,3 miljoen
Inzet algemene reserve (incidentele middelen) 2018 -2025	€ 3,7 miljoen	€ 3,0 miljoen



Conclusies t.a.v. operaties

- Taakstelling is met name bereikt door niet invullen vacatureruimte en inhuurbudget lager te stellen;
- Plus enkele overige personele budgetten verlaagd;
- Geen taken geschrapt;
- Door de nieuwe taken bij de gemeenten is de formatie weer op het oude niveau;

- Dit is een eerste scan indien nodig zou dit verder verdiept kunnen worden.



Conclusies t.a.v. effecten

- De dienstverlening aan inwoners en bedrijven op vergelijkbaar niveau i.v.t de tijd voor de operaties;
- Dit is gerealiseerd door een hogere werklast, omdat er geen keuzes zijn gemaakt zijn in afschaling van taken;
- Gevolgen te zien in verzuim;
- Knelpuntenbudget heeft wel grootste problemen opgelost maar deze budgetruimte is incidenteel;
- Veel onrust in de organisatie geweest omdat weinig sturing is geweest;
- Ambitie van raad en college worden te weinig vertaald in benodigde formatie.



Aanbevelingen (lessen te trekken uit operaties)

Proces:

- Duidelijk begin en eind maar ook evaluaties;
- Een eindverantwoordelijke aanstellen die communiceert;
- Leiderschap in de organisatie, maar ook richting raad en college.



Aanbevelingen (lessen te trekken uit operaties)

Inhoud:

- Kaasschaaf methode niet (meer) realistisch;
- Er dienen keuzes gemaakt te worden, lagere dienstverlening of taken afstoten;
- Ruimte maken voor onvoorziene taken, 70% going concern, 20% ambities en 10% onvoorzien.



Handvatten voor de raad

- Hou in beeld: taakstelling, welke taakstelling is gerealiseerd en worden oorspronkelijke doelstellingen gehaald;
- Vaste evaluatiemomenten met eenzelfde stramien;
- Wees niet bang om naar aanleiding van evaluatie plan te herzien;
- Let op de (negatieve) effecten en maak dan ook keuzes;



Tenslotte

Indien de taakstelling uit WinD wordt doorgezet dan is een andere onderbouwing van de taakstelling noodzakelijk.

- Er dienen keuzes gemaakt te worden;
- Of als er gekozen wordt voor efficiency dan dient preciezer aangegeven worden hoe.

De Rekenkamer Weert adviseert de gemeenteraad en college van Weert anders de taakstelling te schrappen van WinD.

